

Posebna izdaja.

Natisov 15.000.

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4. krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6. kron, za Ameriko pa 8. kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.



Štev. 25.

V Ptiju v sredo dne 29. julija 1914.

XV. letnik.

# Vojska med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Srbija avstrijske zahteve odklonila. — Diplomatske zveze med Avstrijo in Srbijo pretrgane. — Vojno stanje je uresničeno. — Prvi streli so že padli. — Mobilizacija v polnem teku. — V boj za cesarja in domovino!

Odločitev je padla, — vklub vsei nadčloveški miroljubnosti naše monarhije je srbska predrnost tako daleč dovedla, da se je v resnici pričela vojna. Avstrijske zahteve so bile stroge, ali za državo kraljemorilcev skoraj že vedno premile. Avstrija ravno ni hotela vojne. Hotela je le, da se napravi konec večnemu vznemirjenju ob naših meja h, katero povzroča tudi grozovito gospodarsko škodo. Hotela je zadeti tiste posamezne krivce, ki z velesrbsko propagando poskušajo podminirati našo državo. Vse to je Avstrija hotela mirnim potom doseči, čeprav bi bil umor v Sarajevi gotovo v polnem obsegu opravičil rabo orožja. Srbija pa se je hotela zopet igrati z našo potrežljivostjo in prizanesljivostjo. In vklub odločnosti našega ultimatuma se ni hotela popolnoma ter brezpogojno pokoriti. To je končno dovedlo do tega, da so se diplomatične vezi med obema državoma pretrgale in da je prišlo do vojne . . .

Nikdar še ni bilo bolj opravičene vojne! Tudi avstrijska miroljubnost mora imeti svoj konec, ker to zahteva čast naše domovine!

Vojska se je torej pričela! Nikdo ne vede, kako se bode izvršila, kadar ji bode konec in je-li se ne bode razširila tudi še na druge države. Gotovo je, da se je mala država srbskih kraljemorilcev tudi v tej svoji predrnosti zanašala na pomoč ruskega carja, ki je sploh kruhodajalec. Ali kakor vse kaže, si bode Rusija devetkrat premisili, predno bode šla za revolverske junake na Srbskem v boj. Kajti mogočna Nemčija je že z vso eneržjo izjavila, da ne pusti nikomur vmešavati se v spor Avstro-Ogrske s Srbijo. V trenutku, ko bi hotela kakšna druga država Srbiji pomagati, nastopila bi tudi Nemčija z vso svojo armado. Iztotako se je postavila druga

zaveznička, Italija, na našo stran. Kakor železna falanga stoji trozveztu in zato se ni bati ruskih groženj.

Pa naj bode kakor hoče. Danes gre po vsej avstro-ogrski državi velikansko navdušenje za avstrijsko domovino in za presvitlega cesarja. To navdušenje je tako iskreno in krasno, da gleda ves svet začuden na te avstrijske narode, ki jih v hipu nevarnosti druži ena misel in en cilj. Avstrijsko-ogrsko armada je pričela svoje napredovanje in se pomika v železni vrsti proti mejam sovražnika. Kdo bi to mogočno državo vstavil, kdo jo premagal? Ali se kraljemorilsko druhal tam na Balkanu res ne boji kazni božje? Avstrija je v tej vojni pravi izvršitelj svetovne volje vsega kulturnega. In Srbija bode moralna pasti na kolena pred to mogočno Avstrijo . . .

Casi so resni in grozovite žrtve zahtevala bode Avstrija od nas. Žrtvujmo! Naše zdravje, naše premoženje, našo kri in naše življenje, — vse žrtvujmo! Kajti gre se za domovino, gre se za cesarja, gre se za čast in bodočnost Avstrije!

Bog obvari, Bog ohrani nam cesarja, Avstrijo!

## Avstrijski ultimatum Srbiji.

Dunaj, 24. julija. Avstro-ogrski poslanik v Belgradu je oddal snoči ob 6. zvečer zastopniku srbskega ministrskega predsednika Pasića, ministru Pačuji naslednjo

noto:

Dne 31. marca leta 1909 je srbska vlada potom svojega poslanika na Dunaju podala izjavo, v kateri pravi sledete:

Srbija priznava, da dejstva, ki so bila ustvarjena v Bosni, ne tangirajo srbskih pravic in da se bo zato prilagodila sklepnu velesil glede člena 25. berolinske pogodbe. Nasvetom velesil sledič, da bo opustila svoje dosedanje zadržanje protesta in odpora, ki je je zavzemala napram aneksiji od lanskega leta meseca oktobra,

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserator) je za celo stran K 80— za  $\frac{1}{2}$  strani K 40— za  $\frac{1}{4}$  strani K 20— za  $\frac{1}{8}$  strani K 10— za  $\frac{1}{10}$  strani K 5— za  $\frac{1}{32}$  strani K 250— za  $\frac{1}{64}$  strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

in se zavezuje, da bo smer svoje sedanje politike napram avstro-ogrski monarhiji izpremenila ter v bodoče z monarhijo živel v prijateljsko sosednjih odnosih.

Zgodovina zadnjih let in zlasti bolestni dogodki dne 28. junija t. l. so pokazali, da obstaja v Srbiji subverzivno gibanje, katerega cilj je, odcepiti od avstro-ogrsko monarhije dele njene teritorija. To gibanje, ki je nastalo pod cēmi srbske vlade, se je pozneje onkraj teritorija srbske kraljevine udejstvovalo z akti terorizma in z vrsto atentativ in umorov.

Daleč oddaljena, da izpolni svoje, v izjavi z dne 31. marca 1909 vsebovane formalne obvezbe, srbska vlada ni storila nicesar, da zatre to gibanje. Ona je trpela zločinsko postopanje raznih, proti monarhiji naprenih društv v organizacij, trpela je nebrzano pisanje srbskih listov in poveljevanje prozvrečiteljev atentata, trpela je, da so se častniki in uradniki udeleževali tega subverzivnega gibanja. Srbska vlada je trpela nezdavo propagando v javnem podku in končno je trpela tudi vse manfestacije, ki so pozivljale srbsko prebivalstvo k sovražtu proti monarhiji in k zaničevanju notranjih ured Avstro-Ogrske.

Ta trpljivost, katero je zakrivila srbska vlada, je trajala tudi še v onem trenotku, ko so dogodki dne 28. junija t. l. celemu svetu pokazali strahovite posledice te trpljivosti.

Iz pripovedovanja in priznanja zločinskih povzročiteljev atentata z dne 28. junija t. l. izhaja, da je bil načrt za umor zasnovan v Belgradu, da so morilci dobili orožje in bombe od srbskih častnikov in uradnikov, ki so bili člani »Narodne Obiske« in da so končno volilni srbski obmejni organi zločincev in njihoro pomeni prek srbskih mej v Bosno. Navedeni rezultat preiskave ne dovoljuje c. kr. vladi, da bi še dalje kazala svojo potrežljivost, katero je skozi leta kazala napram vsemu onemu gibanju, ki je imelo osredje v Belgradu ter se od tam preneslo na teritorij monarhije.

Ti rezultati nalagajo c. kr. vladi strogo dolžnost, da napravi temu gibanju konec, ker pomeni to gibanje trajno ogrožanje miru monarhije.

Da doseže ta svoj cilj, je c. kr. vlada primorana, zahtevati od srbske vlade oficijoznejšo zagotovila, da obsoja propagando napram Avstro-Ogrski, to se pravi, da obsoja vsa ona stremljenja, katerih končni cilj je, odcepiti od monarhije posamezne dele njene teritorija in se zaveži, to zločinsko in teroristično propagando z vsemi sredstvi zatrejeti.

Da da srbska vlada tem svojim obveznostim slovesen značaj, bo srbska vlada na prvi strani svojega oficijoznega organa z dne 26. julija t. l. priobčila sledočno

izjavo:

Kraljevsko srbska vlada, ki obsoja propagando, naprerno proti avstro-ogrski monarhiji, to se pravi, vsa ona stremljenja, katerih končni cilj je, odcepiti